

Ametiühingute Keskliidu ettepanek Eesti elukestva õppe strateegia 2020 töödokumendi kohta

Ametiühingute Keskliit tunnustab strateegia juhtkomisjoni poolt dokumendi ettevalmistamisel tehtud head tööd ning toetame strateegias toodud lähenemist. Oma tegevusvaldkonnast tulenevalt pöörasime suuremat tähelepanu peatükile Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus. Heameel on tõdeda, et ametiühingutele olulised teemad on strateegias käsitlemist leidnud, muu hulgas töötajate täiend- ja ümberõppe võimaluste suurendamine ning selle kvaliteedi tõstmine ning vastava rahastamismudeli väljatöötamine, varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine, võimalus tõsta oma haridustaset võimetele sobiva haridustee kaudu.

Leiame, et strateegias on jäetud märkimata sotsiaalpartnerite oluline roll elukestva õppe poliitika kujundamisel. On küll nimetatud töömaailma, kuid mõistetud seda põhiliselt tööandjate rollina. Samas on näiteks Euroopa tasandil nii elukestva õppe kui kutsehariduse poliitika kujundamine kolmepoolne protsess, milles osalevad lisaks riigi tasandile ka tööturu osapooled ehk sotsiaalpartnerid, kelleks on tööandjate ja töötajate esindusorganisatsioonid (ametiühingud). Võtkem või näiteks Euroopa Komisjoni kutsehariduse nõuandev komitee, Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskuse CEDEFOP kolmepoolne juhtimine, kus on tegevad liikmesriikide valitsuste, tööandjate ja ametiühingute esindajad. Samasugust rolli peaksid tööturu osapooled kandma ka Eestis, nii oleks nende roll ja ka vastuse võtmine tööturul toimuva osas palju konkreetsem. Täna võib meil olla probleeme osadest nendest esindusorganisatsioonidest pädevate ekspertide leidmisega, kuid protsessi kaasatuna oleks ka loodud eeldused nende ekspertide kasvatamiseks. Lisaks peaks strateegiadokument siiski viitama nii tööandjate kui töötajate esindajate puhul nende esindusorganisatsioonidele, sest tööturu olukorda vastavas valdkonnas peaksid analüüsima üksikute tööandjate või ka töötajate asemel valdkonna esindusorganisatsioonid.

Teeme ettepaneku täiendada strateegia töödokumendi III peatükis Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus strateegiliste meetmete punkti 1 sõnadega „tööturu osapoolte“ ja „esindusorganisatsioonide ja ametiühingute“ järgmiselt:

1. HTM, MKM, ja SoM ja tööturu osapoolte koostöös käivitatakse **regulaarne ja süsteemne tööjõuvajaduse seire-, prognoosi- ja tagasisidestamise süsteem**, mille raames analüüsitakse Eesti erinevate majandussektorite tööjõu arenguvõimalusi ja –vajadusi tervikvaates, kasutades selleks kvantitatiivsete meetodite kõrval ka kvalitatiivseid. Elukestvat õpet planeeritakse kutsetegevuse valdkondade põhiselt. Analüüsi- ja prognoositulemused on sisendiks kvalifikatsiooni- ja karjäärinõustamissüsteemile, õppeasutustele õppekavaarendusteks ning erinevatele ametkondadele, kes rahastavad õppetegevusi. Sellise lähenemise eelduseks on tööandjate esindusorganisatsioonide ja ametiühingute aktiivne ja sisuline osalus elukestva õppe süsteemi kujundamisel.

11.10.2013

Peep Peterson

Kaja Toomsalu

EAKL